

Kwaliteitsteam RijnlandRoute Europaweg Lammenschansplein

borging van de ruimtelijke kwaliteit van Europaweg, Lammenschansplein en omgeving door onafhankelijke oordeelsvorming

ADVIES #14 ONTWERP EUROPAWEG LAMMENSCHANSPLEIN

DIIRK

19 december 2025

Boskalis heeft de DO-fase afgerond en daarmee het DIIRK opgeleverd; het Definitief Integraal Inrichtingsplan Ruimtelijke Kwaliteit. Het DIIRK borgt de integraliteit tussen alle kunstwerken, de openbare ruimte en het groen. Het DIIRK als geheel is in lijn met het Esthetisch Programma van Eisen en akkoord.

Voor alle kunstwerken zijn het afgelopen jaar separate, positieve adviezen afgegeven door het Kwaliteitsteam richting de Welstandscommissie van Gemeente Leiden. Deze adviezen beschrijven hoe Boskalis invulling heeft gegeven aan de esthetische eisen, met hier en daar een aandachtspunt, maar ook regelmatig een betere vertaling van de ambities dan strikt volgens de eisen uit het Esthetisch Programma van Eisen noodzakelijk zou zijn.

In de VO-fase is een advies geschreven over de voorloper op het DIIRK, het IIRK (advies #05, 25 februari). Dit advies bevestigt dat de contractdocumenten PIP, EPvE en Bomencompensatieplan goed vertaald zijn. Daarbij waren nog enkele aandachtspunten benoemd, o.a. de overgangen en beëindigingen van de banden en de inrichting rondom de kadeweg. In het DIIRK zijn deze aandachtspunten opgepakt en (zover de eisen vanuit andere disciplines het toelaten) goed opgelost.

Enkele onderdelen uit het DIIRK behoeven nog nadere uitwerking of aanpassing en zijn als aandachtspunt benoemd voor de UO-fase. Deze onderdelen worden op een later moment aan het Kwaliteitsteam ter beoordeling voorgelegd. Concreet gaat het om: de drijvende rieteilanden, detaillering van de parkbanden, beëindiging van de PortCityBand in relatie tot groeiruimte van bestaande bomen, aansluiting kadeweg op de Kanaalweg, watergang en faunarichel langs de Trekvluitbrug, bestrating in de Lammenschanstunnel, details in metselwerk, het proces rond de eisen voor schoon beton, inrichting van de Ecologische Verbindingszone langs Vrouwenweg 57, detailuitwerkingen van het groen en het UO Groenplan met locaties, soorten en groeiplaatsen. Deze lijst is niet perse uitputtend: er kunnen tijdens de UO-fase nog andere aandachtspunten naar voren komen.

We hechten er aan het belang van een zorgvuldige uitvoering en realisatie van het lange lijnenspel te benadrukken. Dit komt met name tot uiting in een hoogwaardig en samenhangend beeld van de diverse betonnen banden, barriers en overgangselementen. Het is van het grootste belang dat de ambities, zoals we die ten aanzien van dit lijnenspel met elkaar overeengekomen zijn, straks ook daadwerkelijk buiten gerealiseerd worden. Om dit te borgen, verwachten we van Boskalis een plan van aanpak met duidelijke (werk)afspraken en toetsmomenten, waarin ook onze rol als Kwaliteitsteam wordt geconcretiseerd. In de tenderfase heeft Boskalis maatregelen aangeboden om dit risico te beheersen; een vormgevingsworkshop met het realisatieteam aan de hand van het BIM-model en 'bijwoonpunten' met keuringen van beeldbepalende onderdelen. Ook het Q-team zou hierin meegenomen worden. Wij horen graag hoe hier concreet invulling aangegeven is / zal worden. Daarnaast vraagt het Kwaliteitsteam extra aandacht voor behoud van bestaande bomen in de realisatiefase. We verwijzen hierbij nogmaals naar ons eerdere advies #10 'Bomen' van 30 mei. Hierin roepen we betrokken partijen op zich hard te maken voor behoud van waardevolle bomen. Onze eerdere zorgen hierover zijn nog niet weggenomen.

Namens het Kwaliteitsteam RijnlandRoute – Europaweg Lammenschansplein,

Abe Veenstra

**Behoort bij beschikking van
Burgemeester en Wethouders
van Leiden**

Z/26/3936117
2026010800582

Het Kwaliteitsteam RijnlandRoute Europaweg Lammenschansplein bestaat uit:

Abe Veenstra

voormalig Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit – voorzitter

Peter van den Heuvel

voormalig Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit en Vormgeving Rijkswaterstaat

Maarten Schmitt

voormalig Stadsbouwmeester Leiden